

RAZI - QM – FO – 07/05

دانشگاه علوم پزشکی گیلان
مرکز آموزشی و درمانی رازی

عنوان دستورالعمل (Instruction):

نظارت بر عملکرد دستگاههای بی خطر ساز پسماند

تعداد صفحه: 2	دامنه دستورالعمل: کارشناس بهداشت محیط و تجهیزات پزشکی	کد دستورالعمل: RAZI - EHU – IN – 21/05
	تاریخ بازنگری: 1403.3.10	شماره ویرایش: 05

گامهای دقیق انجام کار : (به ترتیب اجرای آن با مشخص کردن مسئول انجام)

کارشناس بهداشت محیط و کارشناس تجهیزات پزشکی بیمارستان باید بر عملکرد دستگاه بی خطر ساز پسماند نظارت کنند.

کارشناس بهداشت محیط دستورالعمل نحوه صحیح کار با دستگاه بی خطر ساز را به اپراتور دستگاه ابلاغ نماید

اپراتور دستگاه زباله باید طبق دستورالعمل کارخانه سازنده دستگاه و دستورالعمل ابلاغی بهداشت محیط راهبری دستگاه را انجام دهد.

ضوابط و معیارهای روش بی خطر سازی مطابق " ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماند های پزشکی " رعایت شود (به شرح ذیل)
الف) در راهبری عوامل زیر باید مدنظر قرار گیرد:

زمان، درجه حرارت، فشار، نوع پسماند، نوع ظروف، نحوه بارگذاری و حداکثر میزان بارگذاری.

ب) این روش برای پسماندهای عفونی و تیز و برنده کاربرد دارد.

پ) پسماندهای شیمیایی و دارویی نباید با این روش تصفیه شوند.

ث) میزان پسماندهایی که داخل دستگاه قرار داده می شود باید متناسب با حجم دستگاه باشد.

ج) مدت زمان سترون سازی بستگی به مقدار (پسماند) دارد.

چ) دستگاه باید حداقل سالی یکبار کالیبره شود و مستندات آن موجود باشد.

ح) استفاده از شاخصهای شیمیایی (مانند نوارهای حساس به حرارت یا موارد مشابه دیگر) برای هر دوره کاری (سیکل) که سترون می شوند، ضروری است تا نشان دهد شرایط کامل سترون سازی ایجاد شده است.

خ) استفاده از شاخص بیولوژیک با سیلوس استئارو ترموفیلوس حداقل ماهی یکبار ضروری است تا از صحت عملیات سترون سازی اطمینان حاصل شود.

د) مستندات باید حداقل به مدت یکسال نگهداری شوند.

ذ) وقتی یک اتوکلاو و کیوم، برای پسماند پزشکی استفاده می شود باید موارد زیر را شامل شود:

برای یک اتوکلاو با زمان ماند ۴۵ دقیقه، درجه حرارت کمتر از ۱۲۱ درجه سانتی گراد نباشد و فشار 15 Psi باشد.

برای یک اتوکلاو با زمان ماند ۳۰ دقیقه، درجه حرارت کمتر از ۱۳۵ درجه سانتی گراد نباشد و فشار 31 Psi باشد.

ر) پسماند پزشکی نباید به عنوان پسماند تصفیه شده در نظر گرفته شود مگر اینکه اندیکاتور زمان، درجه حرارت و فشار نشان دهد که در طی فرایند سترون سازی با اتوکلاو، زمان، درجه حرارت و فشار لازم تأمین شده است.

ز) اگر به هر دلیل اندیکاتور زمان، درجه حرارت یا فشار نشان دهد که این سه عامل مناسب نبوده تمام بار پسماند پزشکی باید دوباره اتوکلاو شود تا فشار، درجه حرارت و زمان ماند مناسب به دست آید.

۵- پایش سیستم های غیر سوز بی خطر ساز پسماند بدین صورت انجام شود: پایش مکانیکی، پایش شیمیایی، پایش بیولوژیک

الف - پایش مکانیکی: هر اتوکلاو باید مجهز به تجهیزات ثبت کامپیوتری، درجه و ثبات باشد تا به طور اتوماتیک و مداوم پایش شود و تاریخ، زمان، تعداد بار و پارامترهای عملیاتی را به طور کامل در سراسر سیکل کامل کاری ثبت کند.

ب - پایش شیمیایی:

آزمایش روتین (تست کلاس 6): وقتی یک نوار اندیکاتور شیمیایی به یک درجه حرارت معین می رسد، تغییر رنگ می دهد و می تواند برای نشان دادن صحت و سقم اینکه درجه حرارت مناسب به دست آمده مورد استفاده قرار گیرد. ممکن است استفاده بیشتر از یک نوار روی بسته پسماند در محلهای مختلف برای اطمینان از اینکه محتویات داخلی بسته ها به طور کامل اتوکلاو شده اند، لازم باشد.

RAZI - QM – FO – 07/05

دانشگاه علوم پزشکی گیلان
مرکز آموزشی و درمانی رازی

ج- پایش بیولوژیک (آزمایش صحت فرآیند)

از آنجا که اندیکاتورهای بیولوژیک برای پایش مستمر به کار نمی روند، بنابراین از این آزمون باید به طور هفتگی استفاده شود.
الف) اتوکلاو به طور کامل و مداوم و کامل اندیکاتور بیولوژیکی مصوب (*Bacillus stearo thermo philus*) را در ماکزیم ظرفیت طراحی شده هر واحد اتوکلاو بکشد.

ب) اندیکاتور بیولوژیک برای اتوکلاو و ویالهای اسپورهای باسیلوس استئاروترموفیلوس است.
پ) تحت هیچ شرایطی برای اتوکلاوی که با دمای 121 درجه و فشار 15 psi کار می کند زمان ماند پسماند در آن نباید کمتر از 30 دقیقه باشد.

منابع، امکانات و کارکنان مرتبط:

ویال باسیلوس استئاروترموفیلوس - نوار تست کلاس 6
کارکنان شرکت برون سپاری شده

منابع/مراجع:

قانون مدیریت پسماندها، ضوابط و روشهای مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته و بر اساس دستور کار یکسان سازی و رفع ابهامات اجرایی ضوابط و روشهای مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و وابسته به شماره 306/6384/د/مورخ 94/10/7